

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس: سمینار بررسی مسائل رایج در تحقیقات آموزش پزشکی

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: آموزش پزشکی

عنوان درس: سمینار بررسی مسائل رایج در تحقیقات آموزش پزشکی

کد درس:

نوع و تعداد واحد^۱: ۱ واحد عملی

نام مسؤل درس: دکتر آیین محمدی

مدرس/ مدرسان: دکتر آیین محمدی

پیش‌نیاز/ هم‌زمان:

رشته و مقطع تحصیلی: دکتری تخصصی (PhD) آموزش پزشکی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: آموزش پزشکی

محل کار: دانشکده مجازی

تلفن تماس: ۴۲۰۳۶۰۰۱

نشانی پست الکترونیک: aeen_mohammadi@tums.ac.ir

^۱مشمول بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

یکی از مهمترین جنبه‌های تحصیلات تکمیلی به خصوص دوره دکتری تخصصی (PhD)، پژوهش است. پژوهش که پایه و اساس رشته‌های این مقاطع را تشکیل می‌دهد نه تنها در طی دوره، بلکه در توانایی و کارآیی فارغ‌التحصیلان آن در زندگی حرفه‌ای نیز نقش به‌سزایی را ایفا می‌کند. رشته آموزش پزشکی نیز از این امر مستثنا نیست. لذا رسالت دوره دکتری تخصصی آموزش پزشکی عبارت است از تربیت دانش‌آموختگانی که با بهره‌گیری از دانش و فناوری روز و اطلاعات تخصصی در زمینه آموزش پزشکی و طراحی و انجام پژوهش‌های بنیادی و کاربردی، قابلیت نظریه‌پردازی و ارتقاء بخشیدن به کیفیت آموزش و پژوهش را با به‌کارگیری ساز و کارهای عملی برنامه‌ریزی، ارزشیابی، رهبری و مدیریت آموزشی در نظام آموزش علوم پزشکی در راستای ارتقای نظام سلامت کسب نمایند. پژوهش در آموزش که در کشور ما قدمت زیادی ندارد وجه تمایز دانشگاه‌های علوم پزشکی و اساس نوآوری و تحول در نظام‌های آموزشی را تشکیل می‌دهد. به همین دلیل دوره دکتری تخصصی آموزش پزشکی اهمیت خاصی برای این امر قایل شده و ایجاد دانش، بینش و مهارت‌های تحقیقاتی در فراگیران دوره یکی از اهداف اصلی آن به‌شمار می‌آید. اگر چه حیطه پژوهش و تحقیقات بسیار وسیع بوده و مشترکات زیادی بین رشته‌های مختلف تحصیلی دارد، اما با توجه به دیدگاه خاص آموزش پزشکی، سعی بر آن شده تا به‌طور عمده در این واحد درسی چالش‌های پژوهش در آموزش مد نظر قرار گیرد. تحقیقات علمی نشان می‌دهد که برای کسب توانمندی در طراحی و انجام پژوهش‌های بنیادی و کاربردی و نیز انجام فعالیت‌های هدفمند پژوهشی، دانشجویان علاوه بر کسب اطلاعات بالای علمی در رشته تخصصی خود، باید به موضوعات و چالش‌های رایج تحقیقات آموزشی در ایران و جهان اشراف یابند. این درس یک واحدی، یادگیرندگان را با مسائل رایج در تحقیقات حوزه برنامه‌درسی، ارزشیابی دانشجو و استاد، برنامه آموزشی، تدریس و یادگیری، عوامل موثر در افزایش کیفیت یادگیری، و نهایتاً مسائل رایج در تحقیقات حوزه مدیریت و رهبری آموزشی آشنا می‌نماید. دانشجویان دوره در فرآیند یادگیری خود فعالانه شرکت کرده و با تقویت تفکر انتقادی و بالا بردن دانش خود، توانایی جمع‌آوری یافته‌های به‌روز آموزش پزشکی و استفاده بهینه از آنها را در خود ایجاد خواهند کرد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی دانشجویان با موضوعات و چالش‌های رایج تحقیقات آموزش پزشکی در ایران و جهان و کسب مهارت برای جمع‌آوری مجموعه یافته‌های علم روز در هر یک از حیطه‌های آموزش پزشکی و ارائه آن به صورت اثربخش

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

- الف) حیطه شناختی (Cognitive): دانشجویان باید در پایان دوره بتوانند
- حوزه‌های مورد پژوهش در آموزش پزشکی را تبیین نمایند.
 - نمونه‌هایی از چالش‌های معمول پژوهش در آموزش را شرح دهد.
 - محورهای چالش برانگیز در پژوهش در آموزش پزشکی را نام برده و شرح دهد.
 - مسائل رایج در تحقیقات آموزش پزشکی در حوزه‌های مختلف برنامه‌درسی؛ گزینش و ارزشیابی دانشجو؛ ارزشیابی استاد و برنامه آموزشی؛ تدریس و یادگیری و مدیریت و رهبری آموزشی را شرح دهد.
 - اصول تهیه گزارش مکتوب و اجزای آن را شرح دهد.
 - اصول تهیه اسلایدهای پاورپوینت را بنویسد.

- بتواند موضوع مورد نظر را با مدیریت زمان و با ابزار کمک آموزشی موجود ارائه دهد.
- (ب) عاطفی (Affective): دانشجویان باید در پایان دوره بتوانند
- به عوامل چالش برانگیز در تحقیقات آموزشی توجه نمایند.
- نسبت به استفاده از موارد آموخته شده در حوزه چالش‌های تحقیقات آموزشی، حساس شود.
- در بحث‌های گروهی کلاس شرکت فعال داشته باشد.
- به نظرات دیگران با حوصله گوش دهد.
- یک مبحث انتخابی را به صورت شفاهی ارائه دهد و قسمت‌های مختلف موضوع را برای فهم کامل‌تر آن سازماندهی کنند.
- مقررات کلاس را شناخته و رعایت کند.
- به مطالعه هر مبحث قبل از آغاز کلاس علاقه مند شود.
- به نظرات انتقادی دیگران احترام بگذارد.

رویکرد آموزشی!

■ ترکیبی^۳

□ حضوری

□ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

■ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

■ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری اکتشافی هدایت شده

□ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

□ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

■ بحث در گروه‌های کوچک

□ ایفای نقش

□ یادگیری اکتشافی هدایت شده

□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

■ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری مبتنی بر سناریو

■ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید: مواردی که در بالا ذکر شد

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	نام مدرس / مدرسان
۱	مقدمه، معارفه و آشنایی با انواع طرح‌های پژوهش در آموزش به همراه پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۲	معرفی برخی مصادیق چالش‌های تحقیقات آموزش پزشکی به همراه پرسش و پاسخ و تعیین موضوعات سمینار هر دانشجو	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۳	آشنایی با استراتژی‌های جستجو در منابع علمی	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۴	آشنایی با اصول طراحی اسلاید و آشنایی با خطاهای رایج در آموزش پزشکی و نهایی کردن موضوعات سمینار هر دانشجو	هدایت و کنترل	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۵	مطالعه، ارائه گروهی و بحث در مورد یک مقاله در حوزه تدریس و یادگیری	هدایت و کنترل	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۶	مطالعه، ارائه گروهی و بحث در مورد یک مقاله در حوزه برنامه درسی	هدایت و کنترل	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۷	مطالعه، ارائه گروهی و بحث در مورد یک مقاله در حوزه گزینش و ارزشیابی دانشجویان	هدایت و کنترل	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۸	مطالعه، ارائه گروهی و بحث در مورد یک مقاله در حوزه ارزشیابی استاد و برنامه آموزشی	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۹	مطالعه، ارائه گروهی و بحث در مورد یک مقاله در حوزه مدیریت و رهبری آموزشی	سخنرانی تعاملی	شرکت در مباحثات	دکتر محمدی
۱۰	ارائه سمینار توسط دانشجو و بحث گروهی	سخنرانی تعاملی	تدریس توسط دانشجو	دکتر محمدی
۱۱	ارائه سمینار توسط دانشجو و بحث گروهی	سخنرانی تعاملی	تدریس توسط دانشجو	دکتر محمدی
۱۲	ارائه سمینار توسط دانشجو و بحث گروهی	سخنرانی تعاملی	تدریس توسط دانشجو	دکتر محمدی

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱۳	ارائه سمینار توسط دانشجوی و بحث گروهی	کار عملی	تدریس توسط دانشجوی	دکتر محمدی
۱۴	ارائه سمینار توسط دانشجوی و بحث گروهی	کار عملی	تدریس توسط دانشجوی	دکتر محمدی
۱۵	ارائه سمینار توسط دانشجوی و بحث گروهی	کار عملی	تدریس توسط دانشجوی	دکتر محمدی
۱۶	رفع اشکال و پاسخ به سوالات	کار عملی	کار عملی	دکتر محمدی
۱۷	ارزشیابی	---	---	دکتر محمدی

وظایف و انتظارات از دانشجوی: حضور منظم در کلاس درس و وبینارها، انجام تکالیف در موعد مقرر، ارائه سخنرانی تعاملی از موضوع تعیین شده، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس

روش ارزیابی دانشجوی:

۱- حضور فعال در کلاس و بحث‌ها: ۲۰٪ / نمره، ۲- تهیه گزارش مکتوب در زمان مقرر ۶۰٪ / نمره و ۳- ارائه سخنرانی شفاهی ۲۰٪ / نمره.

توجه: هر یک از نمرات سه قسمت فوق غیر جبرانی (Non compensative) است.

منابع:

1. Norman, Geoff. (Last Ed.) International handbook of research in medical education. Kluwer.
۲. شماره های سه سال اخیر از مجلات آموزش پزشکی دارای رتبه علمی پژوهشی در ایران
۳. شماره های سه سال اخیر از مجلات آموزش پزشکی معتبر دارای اندکس بین الملل جهان